

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษา
ในโรงเรียนราษฎร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร
(Problems Concerning the Utilization of Physical Education Training
Aids in Bangkok Private Lower Secondary Schools)

โดย

นายมีชัย คุณาวุฒิ ก.บ.

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๓

502403

i 17036653

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยโพธิธรรมาภิบาลนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตร บริติชามหาบัณฑิต

สมคิด บัณฑิตวิทยาลัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประจักษ์ วัฒนศิริ ประธานกรรมการ

สมคิด บัณฑิตวิทยาลัย กรรมการ

ประจักษ์ วัฒนศิริ กรรมการ

สมคิด บัณฑิตวิทยาลัย กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ

วันที่.....4.....เดือน.....พ.ค.....พ.ศ. ๒๕๑๓

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียน-
ราษฎร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนคร

ชื่อ นาย มีชัย คุณาวุฒิ แขนกวิชา โสภศาสตร์ศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๑๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายที่จะสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชา
ผลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร และได้
สำรวจเลยไปถึง ความต้องการเกี่ยวกับ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก และ
โสภศาสตร์อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนผลศึกษาอีกด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งแจกโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร ที่สอนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้ครูผลศึกษา
ทุกคนที่สอนในระดับชั้นดังกล่าวเป็นผู้ตอบ จำนวนโรงเรียนราษฎร์ที่ได้สุ่มตัวอย่างมาทำ
การวิจัยครั้งนี้มี ๗๖ โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนชาย และโรงเรียนหญิง ประเภทละ
๒๐ โรงเรียน โรงเรียนสหศึกษา ๓๖ โรงเรียน หรือประมาณ ๑ ใน ๓ ของแต่ละประเภท ซึ่ง
มีรวมทั้งทั้งหมด ๒๐๖ โรงเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนชาย และโรงเรียนหญิงประเภท
ละ ๔๐ % รวมทั้งโรงเรียนสหศึกษาอีก ๔๓.๓๓ % ของจำนวนที่สุ่มตัวอย่าง ได้ส่งแบบ
สอบถามกลับคืนมา ซึ่งคิดรวมกันแล้ว เท่ากับ ๔๑.๕๔ % ของโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่าง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิธีวิเคราะห์ความแปร
ปรวน (Analysis of Variance) เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาและ
ความต้องการที่เกิดขึ้นกับครูผลศึกษาในโรงเรียนทั้ง ๓ ประเภท

ผลของการวิจัย พบว่า

๑. ครูสอนพิเศษโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร ยังมีไม่เพียงพอ
๒. โรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่มีสนามกลางแจ้ง และมีสนามกอนกรีตเป็นส่วน-ใหญ่ รองลงไปคือ สนามดิน และสนามหญ้า
๓. ปัญหาอันเกิดจากสนาม และสถานที่จัดกิจกรรมของโรงเรียนราษฎร์ ทั้ง ๓ ประเภท มีคล้าย ๆ กัน คือ สนามแคบ สนามอยู่ใกล้กับห้องเรียน ทำให้เกิดเสียงรบกวนในเวลาเรียน ในฤดูฝน ๆ ตกทำให้น้ำท่วมสนาม
๔. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษา ก็มีคล้าย ๆ กันคือ
 - ๔.๑) อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
 - ๔.๒) สนาม และสถานที่จัดกิจกรรมไม่เพียงพอต่อการใช้อุปกรณ์พลศึกษา
 - ๔.๓) อุปกรณ์บางชนิดใช้แล้วทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องเรียน
 - ๔.๔) นักเรียนไม่ช่วยกันระวังกษาอุปกรณ์
๕. ครูสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับสภพศนศึกษา แต่เกือบไม่เคยใช้สภพศนอุปกรณ์ประกอบการสอนพลศึกษาเลย เพราะไม่มีวัสดุ หรืออุปกรณ์ที่สอดคล้องกับ บทเรียนทางพลศึกษา และอุปกรณ์บางอย่าง มีราคาแพงเกินไป
๖. ครูสอนพิเศษในโรงเรียนราษฎร์ ในจังหวัดพระนคร มีความต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงงานทางด้านอุปกรณ์ และสภพศนอุปกรณ์ ประกอบการสอนพลศึกษาดังต่อไปนี้
 - ๖.๑) มีความต้องการเป็นอย่างมากที่จะให้มีอุปกรณ์พลศึกษาอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับบทเรียนที่จัดสอน
 - ๖.๒) ต้องการให้มีห้องเก็บอุปกรณ์พลศึกษา โดยเฉพาะ
 - ๖.๓) ต้องการให้มีสถานที่ และวัสดุสิ้นเปลืองสำหรับผลิตสภพศนวัสดุหรืออุปกรณ์พลศึกษาง่าย ๆ ขึ้นเอง ใ้โดยง่าย
 - ๖.๔) ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล และซ่อมแซมอุปกรณ์
 - ๖.๕) ต้องการให้ ผู้บริหารของโรงเรียนเห็นความสำคัญของพลศึกษาให้มากยิ่งขึ้นอีก

THESIS TITLE PROBLEMS CONCERNING THE UTILIZATION OF PHYSICAL
EDUCATION TRAINING AIDS IN BANGKOK PRIVATE LOWER
SECONDARY SCHOOLS

NAME MR. MECHAI KUNAVUDHI AUDIO-VISUAL COMMUNICATION

ACADEMIC YEAR 1969

ABSTRACT

Statement of the Problem
and Procedures

The purpose of the study was to explore and examine the problems concerning the effective utilization of and the needs for the equipment, facilities, and the audio-visual materials for teaching physical education in the private lower secondary schools in Bangkok city.

The Questionnaires were administered randomly by the investigator to the physical education teachers of twenty-boy schools, twenty-girl schools, and thirty six co-ed schools in Bangkok area. Responses from each of the three categories of the sample were found approximately eighty per-cents out of the total sample population . The returned Questionnaires were, then, carefully studied. All data obtained were classified, verified, and analyzed accordingly by the statistical methods of the percentage distribution, the central tendency, and the analysis of variance. The significant differences of the problems

were, then, determined and presented.

Findings

1. Comparatively, the number of teachers in physical education were insufficient.
2. Most of the Bangkok private lower secondary schools indicated of having out-door cement court, the clay court, and the grass court for physical education activity.
3. The Common problems shared by all three types of the schools were that their teaching space were too small, too closed to the classroom, and were always flooded during the rainy season.
4. The problems concerning the utilization of the equipment and facilities in teaching physical education commonly identified were:
 - 4.1 The equipment for teaching physical education was insufficiently provided in comparison with the number of the pupils.
 - 4.2 The existing space was limited for the effective use of the equipment for activities in physical education.
 - 4.3 The improper use of the equipment by the pupils, and the negligence in taking good care of the equipment were indicated.
5. Most of the physical education teachers possessed some knowledge of the application of the audio-visual materials, but, almost none of them had ever used the materials as such for the physical education lessons. It was too difficult or too expensive to obtain.

6. The equipment and the audio-visual materials for the improvement of the teaching physical education program were commonly expressed as an immediate need. The following outlines of the needs indicated by them were :

- 6.1 The need for the sufficient provision of the right equipment to the right lessons.
- 6.2 The need for the store room for the equipment of physical education.
- 6.3 The need for the shop where an improvised equipment and an audio-visual material for teaching physical education could be produced.
- 6.4 The need for the care-taker of the equipment provided.
- 6.5 The need for the cooperation of the school administrators in supporting the program of physical education in schools.

พิธีกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณท่านที่ได้อุปถัมภ์ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ดังต่อไปนี้
คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรลือศักดิ์ เพ็ชรชอบ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้อุปถัมภ์ให้คำปรึกษา
ทางด้านวิชาการพลศึกษาและช่วยเหลือแนะนำพร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจารย์ -
ดร.ศรีสง่า กรรณสูต ได้อุปถัมภ์ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือเก็บรวบรวมนิเวศวิทยาเพราะหิ้งข้อมูล
อาจารย์อนันต์ อัครฐิ ได้อุปถัมภ์ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง Computer
และอาจารย์ ดร.สาธิต พวงบุตร ได้อุปถัมภ์ช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สังวณ มีระหงษ์ แห่งวิทยาลัยพลศึกษา ที่ได้ช่วยเหลือใน
การแจกและเก็บแบบสอบถาม รวมทั้งบรรดาครูสอนพลศึกษาทุกท่านในโรงเรียนราษฎร
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

มีชัย กุญชรวิชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
๑	บทนำ..... ๑
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... ๑
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... ๖
	ขอบเขตของการวิจัย..... ๗
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... ๗
	คำจำกัดความ..... ๗
๒	การศึกษาชั้นมูลฐานและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... ๘
	ความหมายของผลศึกษา..... ๘
	ธรรมชาติของอุปกรณ์การสอน..... ๑๒
	อุปกรณ์การสอนผลศึกษา..... ๑๓
	โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนผลศึกษา..... ๑๖
	เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการ เรียบการ สอนผลศึกษา..... ๒๐
	การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง..... ๒๓
๓	วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล..... ๓๒
๔	การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... ๓๕
๕	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ..... ๓๙
	ภาคผนวก..... ๓๒
	บรรณานุกรม..... ๓๖

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	จำนวนโรงเรียนที่คอนแบบสอบถาม และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	๓๖
๒.	เปรียบเทียบระดับอายุและ เพศของครูสอนพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร ระหว่างโรงเรียนชาย-หญิง และ สหศึกษา.....	๓๗
๓.	เปรียบเทียบวุฒิของครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างโรงเรียนชาย-หญิง และสหศึกษา	๓๘
๔.	เปรียบเทียบประสิทธิภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างโรงเรียนชาย-หญิง และสหศึกษา	๓๙
๕.	เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา	๔๐
๖.	เปรียบเทียบจำนวนครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา ที่ต้องสอนวิชาอื่นควบ	๔๑
๗.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนห้องเรียน ชั้น ม.ศ.๑-๓ และจำนวนนักเรียนในหนึ่งห้องเรียนของโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา	๔๒
๘.	เปรียบเทียบระดับชั้นเรียนที่ครูพลศึกษาทำการสอนระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา	๔๓
๙.	เปรียบเทียบครูสอนพลศึกษาทั้งหมดในโรงเรียนราษฎร์ระหว่างโรงเรียนชาย-หญิง และสหศึกษา	๔๔
๑๐.	เปรียบเทียบโรงเรียนราษฎร์ที่มี และไม่มีสนามกลางแจ้ง รวมทั้งประเภทของสนามที่มีอยู่ ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา	๔๕

๑๑. เปรียบเทียบขนาดของสนามกลางแจ้งประเภทต่าง ๆ ของโรงเรียน
ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษาในจังหวัดพระนคร..... ๔๖

๑๒. เปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้จากการใช้สนามกลางแจ้ง ของโรงเรียน
ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา..... ๔๘

๑๓. เปรียบเทียบอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการใช้สนามของโรงเรียนราษฎร์
ชาย-หญิง และสหศึกษา..... ๕๐

๑๔. เปรียบเทียบจำนวนโรงเรียนชาย-หญิง และสหศึกษา ที่มีสนามและ
สถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสภาพของสถานที่นั้น ๆ..... ๕๒

๑๕. เปรียบเทียบความต้องการของครูพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อ
สนามและสถานที่จัดกิจกรรมพลศึกษา..... ๕๘

๑๖. เปรียบเทียบจำนวนโรงเรียนที่มีโรงฝึกพลศึกษาของโรงเรียนราษฎร์
ชาย-หญิง และสหศึกษา..... ๖๖

๑๗. เปรียบเทียบขนาดของโรงฝึกพลศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง
และสหศึกษา..... ๖๖

๑๘. เปรียบเทียบจำนวนโรงเรียนที่มีสระว่ายน้ำ ระหว่างโรงเรียนราษฎร์
ชาย-หญิง และสหศึกษา..... ๖๗

๑๙. เปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้จากการใช้สระว่ายน้ำของโรงเรียนราษฎร์
ชาย-หญิง และสหศึกษา..... ๖๗

๒๐. เปรียบเทียบกิจกรรมพลศึกษาประเภทต่าง ๆ ที่จัดสอนในโรงเรียน
ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา ๖๘

๒๑. เปรียบเทียบจำนวนอุปกรณ์พลศึกษาประเภทต่าง ๆ รวมทั้งความต้อง
การอุปกรณ์เหล่านั้น ของโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา... ๗๓

๒๒. เปรียบเทียบสถานที่เก็บอุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง
และสหศึกษา..... ๘๘

๒๓.	เปรียบเทียบวิธีการนำอุปกรณ์ผลศึกษาออกมาใช้ระหว่างโรงเรียน ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๔๖
๒๔.	เปรียบเทียบวิธีการบ่ม และส่งคืนอุปกรณ์การศึกษาระหว่าง โรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๔๗
๒๕.	เปรียบเทียบความสะดวกในการบ่มอุปกรณ์ผลศึกษาระหว่างโรงเรียน ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๔๘
๒๖.	เปรียบเทียบอุปกรณ์ที่เบิกได้แต่ละครั้ง ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๐
๒๗.	เปรียบเทียบผู้ที่ทำหน้าที่จัดซื้อหรือจัดหาอุปกรณ์ผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๑
๒๘.	เปรียบเทียบผู้ที่ทำหน้าที่เก็บรักษาอุปกรณ์ผลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๓
๒๙.	เปรียบเทียบผู้ที่ทำหน้าที่จัดเตรียมอุปกรณ์และสนามในการสอนผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๕
๓๐.	เปรียบเทียบความถี่ในการใช้อุปกรณ์ผลศึกษา ระหว่างโรงเรียน ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๗
๓๑.	เปรียบเทียบปัญหา และอุปสรรคที่มีต่อการใช้อุปกรณ์ผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๕๘
๓๒.	เปรียบเทียบความรู้และประสบการณ์ทางด้านสถิติขั้นศึกษาของครู สอนผลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๑๐๑
๓๓.	เปรียบเทียบความถี่ในการใช้อุปกรณ์สถิติขั้นศึกษาประกอบการสอน วิชาผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา....	๑๐๒
๓๔.	เปรียบเทียบจำนวนโรงเรียนที่มีสถิติอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ และ ความถี่ในการใช้ ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา	๑๐๓

ตารางที่

๓๕.	เปรียบเทียบความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชา ผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๑๓๘
๓๖.	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคอันเป็นเหตุให้ครูผลศึกษาไม่ใช้ ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาผลศึกษา ระหว่างโรงเรียน ราษฎร์ชาย-หญิง และสหศึกษา.....	๑๓๑
๓๗.	เปรียบเทียบความต้องการรวมยอดของครูผลศึกษาในด้านการ ปรับปรุงอุปกรณ์การสอนผลศึกษา และใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบ การสอนวิชาผลศึกษา ระหว่างโรงเรียนชาย-หญิง และสหศึกษา....	๑๑๕